

תאריך 14.6.07

מ.ל.ב.

לכבוד

עו"ד אסנת מנדל

מנהלת מחלקת בג"צים

פרקליטות המדינה, משרד המשפטים

רח' סלאח אלדין 29

ירושלים

שלום רב,

בדואר ובפקס מס': 02-6467011

דחוף!

הנדון : סגירת בית ספר עכברה ופתיחת בית ספר יסודי בשכונה

בשם וועד הורי התלמידים בבית ספר "עכברה" שבצפת (להלן: "בית הספר"), הריני לפנות אליכם בדרישה לביטול החלטת משרד החינוך לפיה בית הספר ייסגר החל משנת הלימודים הבאה (2007-2008) וכן להקמת בית ספר יסודי חלופי בתוך שכונת מגוריהם, וזאת כפי שיפורט להלן:

1. שכונת עכברה, הינה השכונה הערבית היחידה בעיר צפת והיא סופחה לעיר במהלך שנת 1984. בשכונה זו חיים כיום קרוב ל-420 אנשים, מהם 13 ילדים בגיל גן חובה, 60 תלמידים בגילאי חינוך יסודי ו-20 בגילאי חטיבת ביניים.
2. מזה כ-13 שנה מופעל בשכונת עכברה בית ספר לגיל רך הכולל גן ילדים וכיתות א' ו-ב'. בשנת הלימודים הנוכחית (2006-2007), לומדים 13 ילדים בגן, 5 ילדים בכיתה א' ו-5 ילדים בכיתה ב'. יצויין, כי בית ספר זה מצוי באזור הרישום של העיר צפת. יתר תלמידי השכונה הלומדים בכיתות יסודי וחטיבת ביניים, נאלצים לנסוע מידי יום לכפר טובא זנגרייא, המרוחק מהשכונה כ-25 ק"מ (כיוון אחד) והמצוי באזור רישומה של המועצה המקומית טובא-זנגרייא. בהגיעם לגיל תיכון, עוברים התלמידים ללמוד בכפר הסמוך גוש (גוש חלב) והמצוי באזור רישום של המועצה המקומית גוש חלב.

3. במהלך חודש נובמבר 2006 הודיע משרד החינוך, כי החליט לסגור את בית הספר בשכונת עכברה וזאת בשל מספרם הקטן של התלמידים הלומדים בכיתות א' ו- ב' (5 תלמידים בכל כיתה). לפי החלטה זו והחל משנת הלימודים הבאה (2007-2008), ייאלצו תלמידי כיתות א' ו- ב' בשכונת עכברה ללמוד מחוץ לשכונה ואף מחוץ לעיר צפת. במקרה זה, התלמידים אמורים להיות מועברים לבית ספר ייסודי בטובא-זנגרייא. יודגש, כי החלטת משרד החינוך לעיל, חלה על כיתות א' ו- ב'. לגבי גן הילדים הוחלט, כי הוא ימשיך לפעול ובלבד שילמדו בו 11 ילדים, כאשר אחד מהם לפחות הינו בגיל חובה.

== רצ"ב הודעת משרד החינוך מתאריך 19.11.06, מסומנת א'.

4. החלטה זו גררה התנגדויות חריפות הן מצד הורי הילדים ותושבי שכונת עכברה והן מצד ראש העיר צפת. כך, בתאריך 1.1.07 פנה מר ישי מימון, ראש העיר צפת, אל משרד החינוך והביע את התנגדותו לסגירת בית הספר וביקש ממשרד החינוך לעיין מחדש בהחלטה הנ"ל.

== רצ"ב העתק פניית ראש העיר צפת מתאריך 1.1.07, מסומנת ב'.

5. כמו כן, ובתאריך 7.1.07 פנו תושבי שכונת עכברה והורי התלמידים אל משרד החינוך והביעו אף הם את התנגדותם לסגירת בית הספר והעברת ילדיהם ללימודים מחוץ לעיר. למכתבם זה צורפו חתימותיהם של מרבית מתושבי השכונה על עצומה הקוראת למשרד החינוך שלא לסגור את בית הספר.

== רצ"ב פניית תושבי עכברה אל משרד החינוך מתאריך 7.1.07, מסומנת ג'.

6. במכתבם, הדגישו תושבי השכונה, כי סגירת בית הספר בעכברה והעברת התלמידים לבית הספר בטובא-זנגרייא תגרום להם סבל רב. שכן, בין התלמידים המגיעים מעכברה והלומדים בטובא-זנגרייא לבין תלמידי תושבי טובא-זנגרייא, קיימים מזה שנים חיכוכים שונים כולל הגברת מקרי האלימות אשר הובילו לניכור תלמידי עכברה מיתר תלמידי בית הספר. על כן, לטענת תושבי שכונת עכברה העברת יתר תלמידי השכונה (תלמידי הגן וכיתות א' ו- ב') לטובא-זנגרייא, יוסיף על החיכוך והמתח הקיים בין התלמידים.

7. יודגש, כי להחלטת משרד החינוך בדבר סגירת בית הספר בעכברה, קדמו הבטחות שונות של משרד החינוך עצמו להקמת בית הספר ותפעולו (למרות מספרם הקטן של הילדים בשכונה); הליכים משפטיים בין הצדדים להקמת בית הספר והמשך תפעולו אשר הוביל לידי פשרה בין הצדדים לפיה יופעל הגן וכיתות א' ו- ב' והחל מכיתה ג' יועברו התלמידים לכפר טובא-זנגרייא; הד ציבורי – פוליטי מצד חברי כנסת הקורא להמשך הפעלת בית ספר בשכונה כולל ביקור ועדת הכנסת בשכונה והמלצתה להמשך הפעלת בית הספר בכפר

ופתיחת תושבי השכונה בשביתות שונות במטרה להביא לביטול החלטת משרד החינוך הנ"ל ולהמשך פעילותו של בית הספר בשכונה.

8. כך, במהלך שנת 1989 עתרו חלק מתושבי השכונה לבית המשפט העליון בדרישה להכריע בסוגיית מקום לימודיהם של ילדי השכונה. בין היתר, דרשו העותרים מבית המשפט להורות למשרד החינוך להקים בית ספר בשכונה. בית המשפט הוציא צו על תנאי אולם, בסופו של דבר נדחתה העתירה, בין היתר בשל הגשתה 5 ימים לפני תחילת שנת הלימודים אז.

== רצ"ב העתק מפסק הדין בבג"ץ 707/89 שניתן בתאריך 12.11.89, מסומן ד'.

9. יודגש, כי עד לשנת 1989 הופעל בשכונה בית ספר יסודי אך זה נהרס בשל אי קיום תנאים בטיחותיים במבנה ששימש את ילדי השכונה לצורכי לימודים.

10. בעקבות פסק הדין לעיל, פתחו הורי התלמידים בשביתה ארוכה וזאת כחלק מהבעת התנגדותם לסגירת בית הספר בשכונה ואילוץ ילדיהם ללמוד בבית הספר בטובא-זנגרייא המרוחק מהשכונה כ- 25 ק"מ, כאמור.

11. מאבקם של תושבי השכונה שיכנע את משרד החינוך ובמהלך 1994 נתקבלה החלטת המשרד להקים מחדש את בית הספר חטג"ר (חטיבת גיל רך, כיתה א' ו- ב') בשכונת עכברה, כאשר כבר אז היה ידוע לכל, כי מספר התלמידים בכיתות א' ו-ב' הינו קטן. במכתב, הודיע משרד החינוך כדלקמן:

"החלטתנו הסופית בנושא חטג"ר בעכברה היתה על הקמת חטג"ר (גנים + כיתות א' ו- ב') בעכברה, כאשר יתר התלמידים (תלמידי כיתות ג' – ו') ממשיכים ללמוד בטובא, ולאחר מכן ייעשה מאמץ להעבירם לגוש חלב.

סיכום זה (רצ"ב) הוא "עיסקת חבילה", שבאה לאחר כל הדיונים וההבטחות הקודמות בנושא זה, והוא מוסכם גם על נציגי עכברה.

אם וועד הורי עכברה יערער עכשיו על הסיכום – העירעור הוא על הסיכום כולו, וניאלץ לשקול מחדש את הסכמתנו להקמת חטג"ר."

== רצ"ב הודעת משרד החינוך מתאריך 6.10.94 וכן סיכום הישיבה הפגישה בין משרד החינוך לבין תושבי השכונה מתאריך 17.7.94, מסומנים ה'.

12. תושבי השכונה התנגדו לפתיחה חלקית של בית הספר (עד כיתה ב') ולהעברת הילדים להמשך חינוך יסודי בטובא-זנגרייא. כמו כן, הם ביקשו כי בית הספר אשר יוקם בשכונה יוקם כבית ספר יסודי שלם, דהיינו, עד כיתה ו'. בסופו של דבר הושג הסכם פשרה בין תושבי השכונה לבין משרד החינוך, לפיו תאומץ החלטת משרד החינוך בדבר פתיחת בית הספר עד כיתה ב' והעברת התלמידים החל מכיתה ג' לבית הספר היסודי בטובא-

- זנגרייא. יצוין, כי בשלב מסוים יו"ר המועצה המקומית טובא-זנגרייא, אף הוא התנגד להעברת תלמידי שכונת עכברה לבית הספר היסודי שבמתחם המועצה המקומית טובא.
- == רצ"ב מכתב התנגדות מטעם תושבי השכונה שנשלח למשרד החינוך בתאריך 10.10.94, מסומן ו'.
- == רצ"ב מכתב תשובה מאת משרד החינוך מתאריך 6.12.94 מסומן ז'.
- == רצ"ב הודעת מר חוסיין אלהייב, יו"ר מועצה מקומית טובא-זנגרייא, מסומנת ח'.
13. מכאן, מאז שנת 1994 ועד היום, הופעל בית ספר חטג"ר בשכונת עכברה וזאת למרות שבמהלך שנים אלו, מספרם של התלמידים שלמדו בבית הספר חטג"ר, היה נמוך.
14. לאור האמור לעיל יוצא, כי החלטת משרד החינוך לסגור את הכיתות שנותרו בשכונת עכברה בצפת מנוגדת להחלטות קודמות של משרד החינוך עצמו ומהוות הפרות להבטחותיו הקודמות של המשרד בדבר הפעלת בית ספר בשכונה. כמו כן, ההחלטה פוגעת במאמצי הצדדים ארוכי השנים להגיע להסדר בדבר הפעלת בית ספר בשכונה.
15. סגירת בית הספר בשכונת עכברה פוגעת קשות בזכותם הבסיסית של ילדי השכונה לחינוך ומהווה הפרה להוראותיו של חוק לימוד חובה, תש"ט – 1949 המטיל חובה על משרד החינוך לספק חינוך חינם לגילאים לילדים ובני נוער עד גיל 15. כמו כן, סעיף 3 לחוק זה וסעיף 20 לחוק חינוך ממלכתי תשי"ג – 1953, מחייבים הורים לרשום את ילדיהם ברשות החינוך המקומית שבתחום שיפוטה גר הילד. מכאן, סגירת בית הספר בשכונת עכברה, שהינו בית הספר היחיד העומד לרשות ילדי השכונה בגילאי גן וכיתות א' ו- ב', מהווה הפרה בוטה לחובה החוקית המוטלת על משרד החינוך לספק חינוך חובה לילדים במוסד חינוכי קרוב לאזור מגוריהם.
15. כמו כן, סגירת בית הספר פוגעת בזכותם של ילדי השכונה לקבלת חינוך וזאת בהתאם להוראותיו של חוק זכויות התלמיד, תשס"א – 2000, הקובע בסעיף 3 כי: "כל ילד ונער במדינת ישראל זכאי לחינוך בהתאם להוראות כל דין."
16. תוצאתה של החלטת משרד החינוך בדבר סגירת בית הספר מהווה אף פגיעה בזכותם של ילדי השכונה והוריהם לשוויון, שכן, קיימים בעיר צפת מוסדות חינוכיים המתאימים לילדי התושבים היהודים המתגוררים בעיר צפת והקרובים למקומות מגוריהם.
17. יתר על כן, חיובם של תלמידי השכונה לעבור ללימודים בבית הספר היסודי בטובא-זנגרייא לא זו בלבד שגורמת לסבל מיותר עקב המתח בין ילדי עכברה לבין ילדי טובא כפי שתואר בהתכתבות בין הצדדים, אלא שהיא פוגעת בזכותם לנגישות נוחה ושווה של ילדי עכברה, שכן, הם נאלצים לנסוע מידי יום כ- 50 ק"מ (25 ק"מ בכל כוון) בכדי להגיע לבית הספר בטובא-זנגרייא.

18. לאור האמור לעיל, הננו פונים אליכם להורות למשרד החינוך לבטל את החלטתו בדבר סגירת הכיתות בשכונת עכברה ולהורות למשרד לפתוח בית ספר יסודי בשכונת עכברה ו/או למצוא לילדי השכונה פתרון חינוכי אחר בתוך עירם צפת.

לטיפולכם המיידית נודה, אחרת נפנה לערכאות.

בכבוד רב,
סאוסן זהר, עורכת-דין

העתקים :

פרופ' יולי תמיר, שרת החינוך
מר שמואל אבואב, מנכ"ל משרד החינוך
מר ישי מימון, ראש העיר צפת
גב' גאזיה חליחל, מרכז חטג"ר
מר אחמד חליחל, וועד הורי תלמידי עכברה